

SGP
West Betuwe

Behoud de Kern!

Verkiezingsprogramma 2022-2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	4
1. Wat drijft ons?	8
Liefde tot God en elkaar	8
Rentmeesterschap	8
Liefde voor de dag van God	8
De overheid in dienst van God	8
Onderdak voor mensen in nood	9
Ruimte voor verschil	9
2. Bestuur en ondersteuning	10
Interactie met de inwoner	10
Besturen mét de samenleving	10
Verbinden	11
Zichtbaarheid	11
Integriteit	11
Samenwerking zoeken	12
Behoud de kern	12
3. Openbare orde en veiligheid	13
Overlast, vernieling, criminaliteit	13
Preventie	13

APV	14
Openbare orde	14
Openbare ruimte	14
Trouw	14
Vuurwerk	15
Jongeregroepen	15
Brandweer en hulpverlening	15
Politie	16
Rampenbestrijding	16
4. Verkeer en Vervoer	17
5. Werk en lokale economie	18
Werk	18
Uitvoering participatiewet	18
Ondersteunen en stimuleren specifieke economische sectoren	18
Beleid arbeidsmigranten	18
Ontwikkeling grote kernen	18
Zondagsrust	19
Gratis parkeren	19
Solide begroting binnen ons financieel beleid	19
Leges	19
Lastendruk	19
6. Jeugd en onderwijs	20

De jeugd heeft de toekomst	20	Begraafplaatsen	31
Passend onderwijs en leerlingenvervoer	20	Water	31
Onderwijsachterstanden tegengaan	20	Geluid en uitstoot fijnstof	31
Speelplaatsenplan	20	10. Ruimtelijke ordening en wonen	32
Gezonde leefstijl	21	Omgevingswet.....	32
Zwemmen	21	Welstandsbeleid.....	32
Bibliotheek	21	Woningbouw en leefmilieu.....	33
7. Cultuur, recreatie en sport	22	Monumentenbeleid en archeologie	33
Cultuur	22	Agrarische sector	34
Recreatie en toerisme.....	23	Beheer van openbare ruimte	35
Sport en bewegen	23		
8. Sociaal domein	24		
Maatschappelijke ondersteuning.....	24		
Schuldhelpverlening en ondersteuning	25		
Werk, maar ook inkomen	25		
Jeugdzorg.....	26		
Hulp aan onbedoeld zwangere vrouwen	27		
Vluchtelingen en statushouders.....	27		
9. Volksgezondheid, milieu en energie	28		
Milieu en afval.....	28		
Duurzame energievoorziening	29		
Volksgezondheid	29		
Groen	30		

Inleiding

Geachte kiezer,

Voor u ligt het verkiezingsprogramma 2022-2026. De slogan van de SGP voor de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 is 'Behoud de Kern!'.

'Behouden' en 'kern' zijn dan ook kernbegrippen in het programma. Beide begrippen zijn zo geformuleerd dat ze ruimte bieden voor verschillende verklaringen. Hieronder worden die kernachtig uitgelegd.

Het woord 'behoud' betekent volgens de van Dale: 'het in stand houden, of niet verliezen'. De raadsleden en andere betrokkenen die namens de SGP hun werk mogen doen voelen zich verbonden met de gemeente West Betuwe. Het in stand houden van de karakteristieke streek, landschap, natuur en leefgemeenschap willen we graag behouden en bewaren. Gemeente West Betuwe is gelegen in de landstreek 'De Betuwe'. Deze landstreek staat bekend als de fruitstreek, goede gronden en omringt door rivieren en in onze gemeente relatief kleine dorpskernen. Rentmeesterschap is een kernbegrip; de aarde bouwen en bewaren.

Bij het woord 'kern' geeft de van Dale aan: 'het binnenste, middelste of voornaamste gedeelte van iets'. De SGP wil midden in de samenleving staan. Raadsleden zijn zichtbaar en bereikbaar. Met hart en ziel is de SGP tot in de (dorps)kern betrokken. Ook de

zorg voor ouderen, kwetsbaren, jongeren en een veilige leefomgeving behoort tot de kernbegrippen van de SGP.

Daarnaast kan het woord kern worden uitgelegd met: 'de hoofzaak, het wezenlijke'. Juist in deze tijd is het belangrijk om op te komen voor Gods Woord en de Bijbelse principes -zoals zondagsrust- die daaraan ten grondslag liggen. We kunnen dat alleen in afhankelijkheid van de Heere doen.

In bijna alle dorpskernen van de gemeente West Betuwe staat in de kern (centrum) de kerk. De kerk als middelpunt. De Bijbel als uitgangspunt. De Bijbel heeft twee grote geboden: ten eerste 'God liefhebben boven alles' en ten tweede 'onze naaste liefhebben als onszelf'. Vanuit deze Kern en afhankelijkheid wil de SGP zich in de periode 2022-2026 inzetten.

Kunnen we op uw steun rekenen?

Hoogachtend,

A.A. van Trijt

Voorzitter gemeentelijke afdeling
SGP West Betuwe

De SGP: een lokale partij met inhoud

De SGP is een politieke partij met sterke, lokale wortels. Het is tegelijk de oudste partij van Nederland. Dat zegt alles over betrouwbaarheid, degelijkheid en continuïteit. Veel standpunten zijn gebaseerd op de normen en waarden uit de Bijbel. Het belang van burgers en bedrijven, en het beschermen van kwetsbaren is essentieel.

SGP
West Betuwe

STEM

Vóór een gezonde economie

De SGP is tegen onverwachte lastenstijgingen. Lasten mogen niet harder stijgen dan de inflatie. Daarom benadrukt de SGP financiële stabiliteit.

Dus niet wij het plezier en de lusten, en daarmee de lasten doorschuiven naar toekomstige generaties. Het gemeentelijke huishoudboekje is bij de SGP in goede handen. Tegelijk stimuleert de SGP de komst van schone en arbeidsintensieve bedrijven. En daarmee de werkgelegenheid. Goed voor iedereen!

Vóór de zondagsrust

Het SGP-standpunt over winkelen en werken op zondag is helder: dat gaan we niet doen. De zondag is al eeuwenlang de rustdag. Een belangrijke dag dus. En voor iedereen. Ook winkeliers en hun medewerkers verdienen die broodnodige en verdiende rust.

Daarnaast werkt openstelling de verschraving van het winkelaanbod in de hand. Kleinere winkeliers lijden dan onder de grotere. De SGP is in navolging van de Bijbel principieel tegen zondagse winkelopenstelling en (sport)evenementen.

Zorgen vóór elkaar

De SGP heeft een warm hart voor de trouwe en onmisbare mantelzorgers: dat zijn onbetaalde en vaak langdurige zorgverleners voor zieke familieleden of vrienden. En niet minder voor de zogenaamde respijtzorgers, die deze zorg tijdelijk overnemen. Ze kijken naar wat de inwoner zelf kan vanuit zijn of haar eigen verantwoordelijkheid en ze bepalen wat de taak van de gemeente hierbij is. Ze gaan dus voor kwaliteit.

De SGP wil verdere invulling geven aan het uitgekende beleidsplan 'bouwen aan sociale kracht' en zet hiermee in op preventie en het vroegtijdig leveren van lichte zorg. Zo voorkomen we zware zorg achteraf. En natuurlijk is het voor iedereen belangrijk om te bewegen en gezond te leven. Bewegen is goed, méér bewegen is beter. Ook dat is de SGP.

Vóór de landbouw en tuinbouw

De SGP is sterk verbonden met alle medewerkers in 'het fruihart van Nederland'. Jawel, in onze schitterende Betuwe. Veel fruit gerelateerde bedrijven hebben belang bij de fonkelnieuwe Fruit Tech Campus in de fruitgemeente Geldermalsen.

De SGP hamert erop dat er door opleiding en bedrijfsopvolging toekomst moet zijn voor alle agrariërs. De gemeente West Betuwe moet daarom al het mogelijke doen om hen te helpen met het voorzetten en uitbouwen van hun bedrijven. Geen beperkingen opleggen, maar mogelijkheden bieden. Stem daarom SGP: voor alle facetten van het ondernemerschap. Speciaal voor u.

Mag de SGP jouw stem?

SGP
West Betuwe

STEM

Vóór een duurzame leefomgeving

Voor de SGP betekent duurzaamheid een gezond evenwicht tussen mens/milieu en economie. De aarde is niet onuitputtelijk; we lezen er bijna dagelijks over. De mens moet zorgvuldig omgaan met de schepping en de natuur. God heeft de mens als rentmeester of deskundige beheerder aangesteld om de aarde verstandig te gebruiken en te bewaren.

We mogen onze kinderen en kleinkinderen niet belasten met de negatieve gevolgen van ons luxe leven. Vruchtbare landbouwgrond is een niet te waarden luxe. Daar moeten aardappelen en fruitbomen op staan of koeien op grazen. Puur natuur. En dus geen zonneparken van tientallen voetbalvelden groot. Dat is verkeerd rentmeesterschap. En daarom onbespreekbaar voor de SGP.

Vóór jouw woning

De SGP zet actief in op meer betaalbare en beschikbare woningen. Vooral seniorenwoningen om de doorstroming te bevorderen. Ook tiny houses, klein maar praktisch, helpen mee. Een ander belangrijk speerpunt is het realiseren van meergeneratiewoningen of mantelzorgwoningen. U kent ze wel: op één erf.

De SGP heeft daar in 2021 met succes op aangedrongen. De omgevingswet die er aan komt biedt kansen voor ontwikkeling en maatwerk. Geen stortvloed van regels meer, maar stimuleren van ontwikkelingen binnen duidelijke en haalbare kaders. Bij woningbouw staan we voor creativiteit en maatwerk. Stem ook hierom: SGP.

Vóór de verkeersveiligheid en bereikbaarheid

In het hart van onze gemeente West Betuwe ligt de altijd drukke kruising van de A15 en de A2. Dagelijkse files zorgen o.a. in Beesd en Waardenburg voor hinderlijk sluipverkeer. Helaas! De SGP zoekt daarom in goed overleg met gemeente, provincie en het rijk naar de beste oplossingen. Belangrijk is hierbij de verbreding van de A2, uiteraard in goed overleg met de inwoners van Waardenburg.

Andere speerpunten zijn de bouw van de tweede Lingebrug in Geldermalsen en het realiseren van een goede randwegenstructuur. En minstens zo belangrijk: de veiligheid van voetgangers en fietsers staat voorop. Ook het onderhoud van de wegen moet gegarandeerd zijn.

Mag de SGP jouw stem?

U ziet het: onze SGP-kandidaten willen niets liever dan praktische politiek bedrijven. Transparant en duidelijk. Bijbels en nuchter. Speciaal voor u en voor jou. En voor de volgende generaties. Ze stimuleren ondernemerschap zonder onnodige overheidsbemoediging. Succesvol en innovatief. Dat is prachtig voor de werkgelegenheid in heel West Betuwe. Ze hebben goede contacten bij overheid, provincie en landelijke organen. Al vele jaren. Betrouwbaar en vertrouwd. SGP'ers worden wel genoemd 'het staatsrechtelijk geweten'. Ze laten zich dus niet leiden door de waan van de dag. Kies daarom verantwoord. Juist. Stem op de experts uit de praktijk. Op de specialisten op alle niveaus. SGP. Voor alle facetten van het ondernemerschap. SGP. Speciaal voor u als inwoner.

1. Wat drijft ons?

De SGP is een christelijke partij. Wij baseren onze politieke visie op de Bijbel en de gereformeerde belijdenisgeschriften. Het christelijk geloof is betekenisvol en biedt een hoopvolle toekomst. Het biedt een moreel fundament voor het leven van mensen en voor de politiek. De SGP ziet de overheid als dienaars van God, die zich inzet voor het belang van burgers en het beschermen van de kwetsbaren.

Liefde tot God en elkaar

Liefde is het centrale thema van het christelijk geloof. God vraagt ons Hem lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf. Een leven volgens christelijke normen en waarden wil God zegenen. Zo te leven is goed voor de gehele samenleving. Tegelijkertijd komt in zo'n samenleving ieder mens tot zijn recht. Daarom staat de SGP voor politiek volgens de Bijbelse norm.

Het christelijk geloof biedt heldere richtlijnen voor het maatschappelijk leven. In de Bijbel kunnen we lezen hoe God wil dat wij ons gedragen ten opzichte van Hem en ten opzichte van onze medemensen. De SGP vindt een respectvolle omgang met elkaar daarom erg belangrijk.

De SGP staat voor een overheid die het welzijn van burgers vanuit christelijke waarden en normen wil dienen.

Godsdienstvrijheid en gewetensvrijheid zijn belangrijke waarden, waarbij we de opmerking willen maken dat de Nederlandse geschiedenis en cultuur zijn gestempeld door het christendom. Ook al in het verleden werd de zorg voor kwetsbaren aan de kerk toevertrouwd. In de huidige tijd zet het christendom zich hiervoor onverminderd in en is het daarop toegerust.

Rentmeesterschap

God heeft de aarde aan de mens toevertrouwd om die te bouwen en te bewaren. Goed rentmeesterschap is daarom belangrijk. Natuurlijke hulpbronnen putten we niet uit. Tegelijk mogen we genieten van de vruchten van de aarde. We willen als goede beheerders zorgen voor de schepping.

Liefde voor de dag van God

God heeft in Zijn wijsheid een rustdag aan de mens gegeven. Die rustdag is bedoeld om God te dienen. De zondag is in de christelijke traditie de rustdag. Het is een overheidstaak te zorgen voor de randvoorwaarden van de zondagsrust, zodat de burger de zondag als een dag van afzondering kan gebruiken. Ook vanuit maatschappelijk oogpunt is het belangrijk om wekelijks een rustdag te hebben. Dat is goed voor ons welzijn en onze gezondheid. Het lokale economische leven en een sociale arbeidsmarkt kan niet zonder rust op zijn tijd, of beter gezegd op Zijn tijd. Daarom is de SGP principieel tegen winkelpenning op zondag en zijn we er voorstander van dat (sport)evenementen op de andere dagen van de week plaatsvinden.

De overheid in dienst van God

De SGP gelooft dat het een opdracht van de overheid is om Gods goede geboden inhoud te geven in het maatschappelijk leven. Daarom wil de partij geen overheidsgeld besteden aan zaken die haaks staan op de Bijbelse boodschap.

Onderdak voor mensen in nood

De instroom van vluchtelingen stelt de gemeente voor uitdagingen. De Bijbel geeft ons de opdracht om gastvrij te zijn voor vluchtelingen en mensen in nood. De opvang van statushouders moet tegelijk in balans zijn met de belangen van de eigen bevolking. Er wordt gezorgd voor plaats voor statushouders en er wordt een beroep gedaan op de samenleving. Plaatselijke kerken zien om naar deze nieuwe inwoners. Vrijwilligers helpen met werk, school en vrijetijdsbesteding.

Ruimte voor verschil

God heeft alle mensen uniek geschapen. Een mensenleven is daarom vanuit ieders innerlijk waardevol. Daar staat de SGP altijd voor. De SGP blijft pleiten voor ruimte om de eigen visie uit te dragen en vraagt daarom ruimte voor verschil. Dat brengt ook met zich mee dat de gemeente niemand dwingt om tegen het eigen geweten in te handelen. In het verlengde hiervan is discriminatie een zware aanklacht. Het is een beschuldiging die niet zomaar mag worden gebruikt wanneer mensen alleen verschillende opvattingen hebben.

2. Bestuur en ondersteuning

Interactie met de inwoner

De SGP vindt het belangrijk, ook voor een gezonde kern, dat inwoner, gemeentebestuur en ambtenaar elkaar weten te vinden en benaderbaar zijn. Bestuurders moeten daarom zorgvuldig luisteren en actief betrokken zijn op het geheel van de samenleving.

Concreet:

- Het gemeentebestuur zoekt actief contact met de samenleving en luistert naar gevoelens en argumenten.
- De gebiedsmakelaar (aanspreekpunt in de kern voor inwoner/ondernemer en maatschappelijke organisatie) is aanwezig bij u in de buurt.
- Kernagenda's en leefbaarheidsbudget dragen bij aan een gezonde kern.
- Het gemeentebestuur zet in op draagvlak onder de inwoners.
- De fractie heeft en houdt contact met inwoners en uiteraard ook haar achterban.
- Iedere maand houden we spreekuur.

Besturen mét de samenleving

Het gemeentebestuur hoeft zijn publieke taak niet *alleen* uit te oefenen. Wat de inwoner of ondernemer zelf kan aanpakken, zal de overheid niet automatisch overnemen. Veiligheid, openbare orde, leefbaarheid, openbare ruimte en zorgaanbod vormen kerntaken van de gemeente. Uiteraard vinden wij dat inwoners zich ook verantwoordelijk dienen te gedragen.

Concreet:

- Het gemeentebestuur oefent zijn kerntaken uit samen met de samenleving.
- Het gemeentebestuur stimuleert en ondersteunt maatschappelijke en particuliere initiatieven bij de uitoefening van deze kerntaken.
- Het gemeentebestuur biedt ruimte voor het 'zelf organiserend vermogen' van de samenleving bij deze kerntaken.
- Het is belangrijk dat wensen en opvattingen van de gemeente ook meegenomen worden in brede samenwerkingsverbanden. Denk bijvoorbeeld aan de veiligheidsregio's en omgevingsdiensten; de gemeente blijft hierin een beslissende rol spelen.
- De gemeente informeert inwoners wanneer er iets speelt in de leefomgeving van inwoners; goede communicatie zorgt voor de gewenste wisselwerking tussen inwoner en de gemeente.

Verbinden

Onze samenleving in West Betuwe is zeer gevarieerd. Soms kunnen er ontwikkelingen zijn die de veerkracht van de samenleving flink op de proef stellen. Het gemeentebestuur zet zich in voor vreedzaam samenleven.

Concreet:

- Het gemeentebestuur maakt zich er sterk voor dat iedereen meetelt en mee kan doen in onze gemeente, en ondersteunt inwoners die ondersteuning nodig hebben (denk aan jeugdzorg en de Wmo).
- Het gemeentebestuur zorgt ervoor dat het voor iedereen veilig is.
- Het gemeentebestuur zoekt naar verbindingen. Het brengt initiatieven vanuit de samenleving bij elkaar, overbrugt verschillen en zorgt voor respect en uitwisseling tussen inwoners/ondernemers.

Zichtbaarheid

De gemeente is de overheid die het dichtst bij de inwoner staat. Ons gemeentebestuur moet daarom zichtbaar, bekend en ook (digitaal) goed benaderbaar zijn.

Concreet:

- Er is heldere communicatie. De gemeente moet snel reageren op vragen. Uiteraard moet de kwaliteit van informatie goed zijn.
- Het gemeentebestuur is zichtbaar in de samenleving.

Integriteit

Vaak wordt er gediscussieerd over de vraag of publieke bestuurders integer handelen of niet. Als er sprake is van een integriteitsschending, dan ondergraaft dat het vertrouwen en gezag van bestuurders en de gemeente als overheid. Daarom is er een krachtig signaal nodig.

Concreet:

- Bestuurders zijn eerlijk en oprecht en willen zich altijd verantwoorden. Ze voorkomen eigenbelang of zelfs de schijn van eigenbelang.

Samenwerking zoeken

Gemeenten zijn geen eilanden. Hun belangen overstijgen gemeentegrenzen. De SGP vindt de nieuwe gemeente West Betuwe groot genoeg. Het is juist de SGP die voor deze fusie was. Er is samenwerking in de regio, denk aan de Omgevingsdienst Rivierenland, de Belastingssamenwerking Rivierenland, de AVRI, de GGD en de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Sommige zaken moeten gezamenlijk worden opgepakt.

Concreet:

- Samenwerking moet duidelijke maatschappelijke en/of economische voordelen hebben.
- Als autonomie ingeleverd moet worden, moet dat in balans zijn met de winst aan bestuurlijke kracht. De SGP is zeer terughoudend met het opstarten van nieuwe samenwerkingsverbanden.
- Krachten worden alleen gebundeld om er beter en samen sterker van te worden. Die meerwaarde moet aantoonbaar zijn.
- Minder beleid (doelen) in samenwerkingsverbanden

Behoud de kern

Ieder dorp heeft zijn eigen karakter; inwoners herkennen zich in tradities en eigenschappen en zijn trots op hun leefomgeving. Dat moet zo blijven.

Concreet:

- Als er meer samengewerkt wordt in groter verband, dan is het voor ons gemeentebestuur belangrijk dat onze dorpen echt dorpen blijven.
- Door o.a. de gebiedsmakelaar, en een eigen wethouder die aanspreekpunt is voor uw kern, blijft de gemeente dicht bij de inwoners en ondernemers staan. De gemeente zal actief de bekendheid van de gebiedsmakelaar stimuleren.
- Onderwerpen die locatiespecifiek zijn, worden bij voorkeur ook op locatie met de inwoners/betrokkenen besproken tijdens gebiedsgerichte ontmoetingen.

3. Openbare orde en veiligheid

Overlast, vernieling, criminaliteit

Veiligheid is belangrijk voor de inwoners van de gemeente West Betuwe. Iedereen wil veiligheid in huis, in de wijk of het dorp, in het verkeer, op school en op het werk.

De SGP vindt het belangrijk om samen te werken aan veiligheid. Het veiligheidsgevoel moeten we positief stimuleren. Inwoners en ondernemers willen steeds vaker meehelpen om criminaliteit, ondermijning en overlast te bestrijden. De gemeente ondersteunt initiatieven die bijdragen aan meer veiligheid.

De SGP vindt een duidelijk handhavingsbeleid zonder gedoogcultuur daarbij heel belangrijk. Voor een effectief handhavingsbeleid is het belangrijk dat alle verantwoordelijke handhavende instanties, zoals politie, brandweer en gemeente, doen wat is afgesproken in regels en wetgeving. Iedere inwoner/ondernemer moet hierop kunnen vertrouwen.

Preventie

Preventie is het belangrijkste, daarna volgt handhaving. De gemeente straalt daadkracht uit in haar communicatie. Vandalisme, overlast en geweld tegen hulpverleners wordt adequaat aangepakt en bestreden.

Concreet:

- Buurtpreventie, WhatsApp-groepen en AED-projecten worden gestimuleerd.
- Op basisscholen worden kinderen voorlichtt over sociale veiligheid.
- Er is extra zorg voor jeugd en gezinnen met complexe problemen.
- De gemeente zal voorlichting geven over gevaren van overmatig alcoholgebruik en drugsgebruik en daartegen campagne voeren.
- De gemeente denkt actief mee met de reclassering om ex-gedetineerden aan woonruimte en werk te helpen om zo veel mogelijk terugval te voorkomen.

APV

De Algemene Plaatselijke Verordening (APV) is een regeling die geldt voor iedereen binnen de gemeente en die tot doel heeft de gemeente verzorgd en leefbaar te houden voor iedereen.

Wij zijn van mening dat de APV praktische regels moet bevatten om ordeverstoring of hinder te voorkomen. Belangrijk is ook dat wat je opschrijft in de APV, te handhaven moet zijn. Het is zaak om na een melding snel actie te ondernemen en tot handhaving over te gaan.

Concreet:

- Geluidsoverlast bij feesten, horeca en evenementen moet beperkt worden.
- Buurt-apps moeten worden gestimuleerd en gefaciliteerd.
- Samenwerking tussen gemeente en ondernemers aan de veiligheid op en rond bedrijventerreinen en winkelgebieden is belangrijk.
- Hondenpoep op straat of stoep is voor veel mensen een grote ergernis. Binnen de bebouwde kom bent u als hondenbezitter altijd verplicht om een opruimmiddel bij u te hebben.

Openbare orde

Van organisatoren van evenementen zal worden gevraagd dat zij hun plannen afstemmen met de omgeving. Bij hinder kan een organisator worden gevraagd een getroffen bedrijf of omwonende te compenseren. Schade veroorzaakt door een evenement zal verhaald worden op de organisatoren.

Het draagt bij aan gezondheid, leefbaarheid en woonplezier wanneer de horeca tijdig sluit. Het streven is sluiting om middernacht. Horecaondernemers hebben de vrijheid om eerder te sluiten.

Openbare ruimte

Verloedering van de openbare ruimte door graffiti of vernield straatmeubilair moet worden voorkomen en tegengegaan. Bij geleden schade wordt prioriteit gegeven aan verhaal op de daders. Om verdere verloedering tegen te gaan, dient vernield straatmeubilair direct te worden vervangen.

Uitingen in de openbare ruimte die spottend zijn met de Naam van God of gezagsondermijnd of aanstootgevend zijn, willen wij tegengaan.

Trouw

Prostitutie is het tegenovergestelde van respectvol omgaan met elkaar. De SGP staat voor trouw, voor huwelijkstrouw; daar hoort reclame voor vreemdgaan dus zeker niet bij. Ook daarom willen we geen bordelen binnen onze gemeentegrenzen.

Ook de regenboog is ons lief, een teken van Gods trouw. De regenboog moeten we niet misbruiken.

Vuurwerk

De SGP volgt de landelijke ontwikkelingen voor een vuurwerkverbod. Zolang er geen algemeen verbod is, wil de SGP graag vuurwerkvrije zones instellen in iedere kern.

Dit betreft dan vooral gebieden rondom winkelcentra, verzorgingstehuizen, kerken en scholen. Iedere jaarwisseling worden inwoners geconfronteerd met overlast en rommel. In deze periode worden veel zaken vernield en komen er opstootjes voor. De SGP kiest ervoor om overlast door vuurwerk doeltreffend aan te pakken. Inwoners worden aangezet tot het opruimen van hun eigen vuurwerkafval. Ouders/verzorgers horen het goede voorbeeld te geven.

Jongerengroepen

Jongeren zijn bij voorkeur op school, thuis bezig met hun huiswerk of actief in vrijetijdsbesteding. Feit is dat er ook bij ons straatbeeld groepen jongeren horen. Als deze groepen bijeenkomen en geen overlast veroorzaken, is dat geen probleem, sterker nog: de openbare ruimte is er ook voor onze jongeren. In geval van grote geluidsoverlast, gebruik van drugs of alcohol, het laten liggen van afval op straat of vernieling wordt frequent en consequent opgetreden. Wij vinden het onacceptabel dat omwonenden overlast ondervinden van deze groepen.

Brandweer en hulpverlening

De brandweer en ambulance zijn belangrijk voor onze veiligheid in verband met werken, wonen en leven. Het gaat hierbij om 3 taken: preventie, toezicht en hulpverlening. Wij zetten ons in voor moderne apparatuur en goed opgeleide vrijwilligers die functioneren in een professionele organisatie.

Concreet:

- De regionalisering van de brandweer (veiligheidsregio) mag niet nog meer uitholling van de vrijwillige brandweer veroorzaken. De jeugdbrandweer moet blijven, zo wordt de instroom in een goed vrijwilligerskorps behouden.
- Het ambulancevervoer dekt het hele gebied en de aanrijtiden liggen binnen de landelijke norm. Ook 's nachts kan de ambulance effectief worden ingezet.
- Bij de inrichting van wegen moet bereikbaarheid door de brandweer (en andere hulpdiensten) altijd worden meegenomen.

Politie

Een gemotiveerd en betrokken politieapparaat is belangrijk.

Wij streven naar versteviging van de band tussen inwoner en wijkagent, tussen politieorgaan en gemeentebestuur. In de afgelopen periode is er een aantal wijkagenten bijgekomen. De politieagent in de straat is de meest effectieve vorm van vandalismebestrijding en het voorkomen van criminaliteit. Initiatieven van de politie op het terrein van voorlichting en preventie worden van harte door de SGP ondersteund.

We krijgen steeds vaker te maken met ondermijnende criminaliteit. De criminaliteit verschuift steeds vaker van de stad naar het platteland. Drugsdelicten, autocriminaliteit en ondermijnende zakelijke activiteiten op bedrijventerreinen nemen helaas steeds meer toe. De SGP wil de doelen van de Nationale Politie bundelen met gemeentelijke doelstellingen. Goede samenwerking is van groot belang.

Concreet:

- Wijkagenten zijn onmisbaar in de kernen. Zij zijn zichtbaar actief en betrokken. Het gemeentebestuur zet zich in voor één wijkagent per 5000 inwoners.
- De gemeente hanteert een streng drugsbeleid en staat geen coffeeshops toe.
- De toegenomen verantwoordelijkheden en de zwaarte van de functies van een BOA (Buitengewoon Opsporings Ambtenaar) vragen om een passende uitrusting.
- De gemeente moet zich actief inzetten op de bestrijding van ondermijnende criminaliteit.

Rampenbestrijding

Om het gemeentelijk rampenplan een functionele bijdrage te laten leveren aan uw bescherming en veiligheid, moeten de plannen regelmatig worden getoetst, geëvalueerd en bekend gemaakt aan de inwoners.

Het regionale crisisplan wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgewerkt. Er zijn voldoende middelen gereserveerd voor het opleiden, trainen en oefenen van bestuurders en medewerkers in de crisisorganisatie. Er is voldoende aandacht voor specifieke situaties, zoals zware industrie, de snelwegen en de verschillende spoorlijnen. We leven op een kruispunt van wegen en sporen. Dit alles moet goed geregeld zijn. Veiligheid voor alles!

4. Verkeer en Vervoer

Verkeer is een belangrijk onderwerp in de gemeente West Betuwe. Er zijn verschillende verkeersstromen. Door dichtslibben van autosnelwegen wordt gebruikt gemaakt van alternatieve veelal lokale sluiproutes. De bestaande lokale (en regionale) wegen kunnen dit veranderende aanbod niet aan. De SGP vindt dat belangrijke doorgaande verkeersstromen zoveel mogelijk buiten de dorpen om worden geleid om de kern te ontzien. Daarnaast is bij dichtslibbende wegen de veiligheid en eerste hulp in het geding. Sluipmogelijkheden moeten daarom worden tegengegaan.

De SGP zet zich in om verkeersstromen te scheiden. Het fietsverkeer kan nog beter worden gestroomlijnd. De SGP hecht groot belang aan veilige voet- en fietspaden. Openbaar vervoer moet op peil blijven of verbeteren.

Inrichting van wegen moet passend zijn bij de vastgestelde snelheid, veilig en overzichtelijk. Snelheidsbeperking en handhaving gaan hand in hand.

Concreet:

- Doorgaande verkeersstromen moeten zoveel mogelijk buiten de dorpen omgeleid worden om de kern te sparen.
- Het aanvullen van ontbrekende schakels in het netwerk van vrij liggende fietspaden. (Esterweg in Est, Repensestraat in Neerijnen en de Nieuwe Zuiderlingedijk van Asperen naar Gorinchem).
- Maatwerk in openbaar vervoer moet mogelijk gemaakt worden door flexibele routekeuze afhankelijk van het tijdstip op de dag.
- Nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen op openbaar vervoer en fietspadennetwerk aansluiten.
- Bij de verbreding van de A2 inzetten op nieuwe aansluitingen op de A2 bij Waardenburg/Tuil.
- De randweg in Geldermalsen aansluiten op een te bouwen tweede Lingebrug en door middel van een rondweg de kernen Buurmalsen (daar ook extra woningbouw) en Geldermalsen te ontlasten.
- Gezamenlijk met de provincie optrekken om de aansluiting op de A15, in samenhang met de provinciale route naar Culemborg en een nieuwe Lingebrug, vorm te geven, om te komen tot een goede ontsluiting van industrieterrein *Hondsgemet*.
- Sluipverkeer in kernen (met name Geldermalsen, Waardenburg, Beesd en Opijnen) ontmoedigen.
- Voor de schoolroutes richting Culemborg, Geldermalsen, Gorinchem, Tiel en Zaltbommel moet blijvend aandacht zijn.
- Bij de provincie aandacht blijven vragen voor gevaarlijke kruisingen van provinciale met gemeentelijke wegen.
- Het onderhoud van de wegen moet op orde zijn.
- Snelheidsbeperking in de wijk door meer verkeerscontroles.

5. Werk en lokale economie

Werk

De SGP vindt het belangrijk dat er voor de ondernemers binnen onze gemeentegrenzen een gunstig klimaat heerst. Het gemeentebestuur van West Betuwe moet investeren in de relatie met de lokale werkgevers, omdat zij een belangrijke economische rol vervullen in onze gemeente en ook in de regio. Om elkaars ambities en kansen te versterken, zal een structureel overleg op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau van grote meerwaarde zijn voor de gemeente.

Concreet:

- Er moet structureel overleg zijn tussen gemeente en alle bedrijven, ondernemersverenigingen en ook de agrarische sector.

Uitvoering participatiewet

Mensen met (een grote) afstand tot de arbeidsmarkt moeten we mogelijkheden bieden tot het vinden van passend werk. Dat willen we blijven stimuleren.

De rol van de gemeente kan worden samengevat als voorwaardenscheppend, faciliterend, initiërend en (bij)sturend.

Ondersteunen en stimuleren specifieke economische sectoren

De SGP zet in op het uitbreiden van bedrijventerreinen met schone en arbeidsintensieve bedrijven. Hierbij dient de ontwikkeling van hoogwaardige werkgelegenheid bevorderd te worden. In de afgelopen periode zijn hier mooie stappen gemaakt. Hierdoor kan het forensenverkeer reduceren.

Ook investeringen in de fruitsector vinden wij van groot belang, zeker omdat we de fruitgemeente van Nederland willen zijn. Een mooi voorbeeld hiervan is de inmiddels gestarte bouw van de Fruit Tech Campus in West Betuwe.

De agrarische sector is van fundamenteel belang voor onze gemeente West Betuwe. Ook moet het mogelijk zijn om binnen de agrarische sector andere taken toe te voegen die een relatie hebben met het bedrijf.

Beleid arbeidsmigranten

We willen een goed beleid voor arbeidsmigranten vaststellen. Binnen duidelijke kaders en randvoorwaarden willen we hier positieve medewerking aan verlenen. Een goede naleving van de gestelde regels en handhaving vinden wij van groot belang.

Ontwikkeling grote kernen

Graag willen we in de grotere kernen een grote diversiteit aan winkels behouden. Dit stimuleren we.

Zondagsrust

God heeft een rustdag aan de mens gegeven. De zondag is een dag van onderling ontmoeten; op deze dag kunnen we naar de kerk om te luisteren naar Gods Woord. Deze dag is niet alleen vanwege het christelijk karakter van belang, maar ook vanwege de maatschappelijke en sociale waarde. Ieder mens heeft er recht op om op adem te kunnen komen. Dat geldt voor winkeliers en ook voor hun medewerkers. De SGP gunt iedereen de zondag als gemeenschappelijke rustdag. Het is daarom goed dat de winkels in West Betuwe op zondag gesloten blijven. Het lijkt zo populair om het aan de winkeliers over te laten. Gelukkig worden wij in dezen door ruim 80% van de ondernemers in West Betuwe gesteund.

Kijk op onze website en lees de argumenten van onze winkeliers. Op zondag heeft ook de winkelier en de medewerker rust. De SGP wil niet meewerken aan verruiming van winkeltijden op de zondag.

Gratis parkeren

De SGP wil de lokale economie in de verschillende kernen stimuleren. Wij blijven streven om in iedere kern parkeren gratis te maken. Daarnaast is invoering van de blauwe zone in bepaalde kernen erg belangrijk.

Solide begroting binnen ons financieel beleid

Tegenvallers willen we voorkomen. Vandaar dat we actief ingezet hebben op solide begroten. Dat betekent dat we in de begroting een deel reserveren voor onverwachte risico's. Van

groot belang is dat we onszelf dwingen om strak te begroten. Hierdoor zorgen we ervoor dat ondernemers en inwoners niet geconfronteerd worden met onverwachte lastenstijgingen. Iedereen moet de gemeente kunnen vertrouwen.

Leges

De leges mogen niet meer stijgen dan met het inflatiepercentage.

Lastendruk

In de afgelopen jaren hebben we in West Betuwe ervoor gezorgd dat de lokale gemeentelijke lasten niet meer zijn gestegen dan met het inflatiepercentage. Daar maken we ons ook in de komende periode sterk voor.

6. Jeugd en onderwijs

De jeugd heeft de toekomst

Onze jeugd hebben we hard nodig; jongeren zijn de toekomst van onze samenleving. De basis voor een stabiele samenleving wordt gevormd in het gezin, de hoeksteen van de samenleving.

De verantwoordelijkheid voor opgroeiende kinderen ligt bij de ouders, daarnaast ook bij de school. Het is daarom van belang dat het onderwijs op school goed aansluit bij de overtuiging van ouders. Zij moeten hun kinderen met een gerust hart naar school kunnen brengen. Kennis, kunde en vaardigheden zijn onmisbaar om in onze maatschappij te kunnen functioneren. Kinderen en jongeren moeten in een gezonde leefomgeving veilig kunnen opgroeien en een goede en passende opleiding kunnen volgen. De gemeente moet daarbij helpen waar mogelijk.

Passend onderwijs en leerlingenvervoer

Voor kinderen die geen regulier onderwijs kunnen volgen, moet zo lang mogelijk een oplossing in eigen omgeving worden gefaciliteerd. Maar als het niet anders kan, moet het leerlingenvervoer betaalbaar en goed zijn. In de balans van maatschappelijk en persoonlijk betaalbaar is een eigen bijdrage naar draagkracht acceptabel. De keuze van een school op basis van levensbeschouwing mag nooit een argument voor afwijzing of beperking van de tegemoetkoming zijn.

Onderwijsachterstanden tegengaan

Gemeenten bieden speciale programma's aan om kinderen met een onderwijsachterstand te helpen. Ze krijgen daar ook geld van het Rijk voor. De SGP wil laaggeletterdheid en taalachterstanden effectief aanpakken. Het bevorderen van leesgedrag onder jonge kinderen is hierbij een belangrijk middel.

Speelplaatsenplan

Via een speelplaatsenplan kunnen speelterreinen en speeltoestellen op een goede manier over de gemeente worden verdeeld. Volgens de SGP moet er altijd een speelplaats zijn op loopafstand.

Concreet:

- Speelvoorzieningen voor kinderen moeten evenwichtig gespreid worden. Inwoners moeten hierbij betrokken worden, bijvoorbeeld via speeltuinverenigingen.
- Speelplaatsen moeten afgestemd zijn op de diverse doelgroepen (leeftijden).
- Bij het inrichten en de keuze van speeltoestellen moet er rekening gehouden worden met mindervalide kinderen.
- Met wijk- en buurtverenigingen, mogelijk via de kernenagenda, worden er afspraken gemaakt over de verantwoordelijkheid voor beheer en toezicht.

Gezonde leefstijl

Een gezonde levensstijl van jongeren dient te worden aangemoedigd. Laat scholen uitdragen dat we een fruitgemeente zijn en daar de consumpties op school op afstemmen. Daarnaast is ventilatie in lokalen van belang. Verder hoort hier een goede voorlichting over de negatieve effecten van roken en alcoholgebruik op de gezondheid bij. Hierbij dienen passende maatregelen te worden genomen door scholen.

Zwemmen

Zwemmen is goed en gezond voor jong en oud. Het is dan ook van groot belang dat elk kind in de gelegenheid wordt gesteld om een zwemdiploma te halen.

De SGP vindt een overdekt zwembad van groot belang en is er een voorstander van om het huidige zwembad te vernieuwen, eventueel op een andere lokatie, zodat er voor West Betuwe een goede en betaalbare zwemaccommodatie beschikbaar blijft.

Bibliotheek

De bibliotheek is een belangrijke ondersteuning voor de vorming van de jeugd. Scholen moeten het lezen van boeken blijven stimuleren. In de bibliotheek is een ruim aanbod van boeken van groot belang. Kinderen moeten kosteloos boeken kunnen blijven lenen.

7. Cultuur, recreatie en sport

De Bijbelse visie op ons handelen heeft als doel de eer van God en het welzijn van de naaste te bevorderen. Deze visie geeft ook richting aan de invulling van cultuur, recreatie en sport. De lokale samenleving geeft vaak herkenning en heeft een samenbindende functie. Mensen willen zichzelf kunnen zijn en de eigenheid ook delen met elkaar. De SGP wil een samenleving en niet een naast-elkaar-leving. Cultuur en cultuurhistorie kunnen hierin een belangrijke rol spelen, evenals het verantwoord samen recreëren en sporten.

Cultuur

De SGP hecht grote waarde aan de beleving van cultuur. Primair dienen culturele activiteiten voort te komen uit particulier initiatief, maar de gemeente kan hierin een stimulerende en ondersteunende rol vervullen. Hierbij ligt de nadruk op het behoud van ons cultureel erfgoed. De SGP vindt de waardering van de cultuurhistorie erg belangrijk. De geschiedenis hangt uiteraard nauw samen met de lokale identiteit. De SGP maakt zich sterk voor behoud en herstel van cultuurhistorische waarden. De gemeente schept mogelijkheden, ordent en beschermt. Bij het realiseren of toestaan van beeldende kunst in de openbare ruimte en culturele activiteiten wordt rekening gehouden met Bijbelse normen en waarden en hebben we respect voor onze mede-inwoners.

Concreet:

- Cultuurhistorische waarden (archeologie, monumenten, muziek) moeten behouden blijven en op de kaart gezet worden.
- Cultuurhistorische waarden moeten ingezet worden om de toeristische en recreatieve aantrekkingskracht van de gemeente te bevorderen.
- Kunstuitingen in de publieke ruimte mogen niet kwetsend of aanstootgevend zijn.

Recreatie en toerisme

Hoge woningdichtheid en veeleisende arbeidsomstandigheden veroorzaken behoefte aan ontspanning. De SGP wil daarom bijdragen aan verantwoorde recreatie. De gemeentelijke taak bestaat vooral in het scheppen van goede randvoorwaarden.

Concreet:

- Een goed voorzieningenniveau van vrijwilligers- verenigingen die een verantwoorde vrijetijdsbesteding bieden is belangrijk.
- Zorgen voor terughoudend beleid met betrekking tot grote evenementen of festivals.
- Het op de kaart zetten van West Betuwe als fruitgemeente met respect voor de teler.
- Recreatievoorzieningen moeten passen bij het karakter van de gemeente en de zondagsrust niet aantasten.
- Voor recreatie de samenwerking zoeken met onze agrarische bedrijven.
- Behoud en/of ontwikkeling van recreatieterreinen, zoals natuur- en groengebieden, waarbij aanwezige akkerbouw en veeteelt behouden blijft.
- Verbetering en/of realisatie van aantrekkelijke fiets- en wandelroutes.
- Gebruik maken van de karakteristiek van de gemeente door bijvoorbeeld de Linge bereikbaar en aantrekkelijker te maken.
- Als gemeente moet we aansluiten bij de ontwikkeling en herinrichting van de Waaldijk tot recreatiegebied, de 'Gastvrije Waaldijk'.
- Rondje pontje moet mogelijk blijven door de inzet van de veer pontjes over de Waal en de Linge.

Sport en bewegen

De SGP onderkent de positieve aspecten van sport en wil deze ondersteunen door als gemeente goede faciliteiten en accommodaties te bieden. Voor jongeren is sport van groot belang voor de gezondheid, maar ook als zinvolle vrijetijdsbesteding. Ouderen en gehandicapten verdienen extra aandacht, niet alleen in het mogelijk maken van sport en beweging, maar ook ter bevordering van sociale contacten.

Helaas heeft sport ook negatieve aspecten. De SGP vindt het belangrijk dat sporten en bewegen de zondagsrust niet in de weg staat.

Concreet:

- Door kennismakingsprogramma's met de verschillende sporten leerlingen stimuleren tot meer bewegen.
- Het sportaanbod moet goed toegankelijk zijn voor ouderen en mensen met een beperking.
- Voorzieningen moeten bij elkaar gevoegd worden om optimaal gebruik te stimuleren en kosten te besparen.
- Sporten gaat samen met een gezonde leefstijl waarin roken en alcohol geen plaats hebben.
- Realiseren van openbare sportvoorzieningen om te kunnen bewegen, denk hierbij aan natuurspeeltuinen en trimbanen. Hierdoor kunnen ook mensen met een beperkte bestedingsruimte sportief bewegen. Wij vinden het ook belangrijk dat gemeentelijke sporthallen beschikbaar zijn voor iedereen.

8. Sociaal domein

De SGP wil opkomen voor de zwakkeren in de samenleving. Wij willen omzien naar mensen in kwetsbare omstandigheden. Zij moeten vanuit Bijbelse naastenliefde zorg, ondersteuning en soms ook bescherming ontvangen. We willen hun ondersteuning bieden en helpen om hun eigen verantwoordelijkheid weer op te pakken.

Aanvullend op de ondersteuning vanuit familie, kerk en maatschappelijke verbanden wil de SGP dat de gemeente zorgt voor een goed sociaal vangnet voor hen die desondanks toch uit de boot dreigen te vallen. Kerken, scholen en andere maatschappelijke instellingen moeten intensief worden betrokken bij gemeentelijk beleid in het sociaal domein.

Maatschappelijke ondersteuning

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) legt veel verantwoordelijkheid bij de inwoners. De zorg is bedoeld voor kwetsbare mede-inwoners en hun leefomgeving, waarbij de gemeente zorgdraagt voor een degelijk vangnet. De gemeente geeft in een Wmo-beleidsplan elke vier jaar aan hoe ze deze taak gestalte wil geven.

De SGP wil een ruimhartig beleid in het sociaal domein. Het beleid moet er zoveel mogelijk voor zorgen dat inwoners zelfredzaam worden.

Concreet:

- De SGP wil een optimale keuzevrijheid garanderen, zodat inwoners hulp kunnen kiezen die bij hen past.
- De kernteams c.q. sociale teams moeten laagdrempelig en toegankelijk zijn, dicht bij de mensen werken en direct ondersteuning en hulp kunnen bieden.
- De zorgvragers moeten serieus worden genomen; daarbij hoort dat zij op eigen niveau en met respect voor de eigen levensbeschouwing worden benaderd. Zeker als het om het keukentafelgesprek gaat, is dat van groot belang.
- Mantelzorg en vrijwilligerswerk alsmede lokaal actieve maatschappelijke organisaties en initiatieven op het gebied van zorg en welzijn moeten worden gestimuleerd en ondersteund.
- Er moeten goede voorzieningen zijn voor psychosociale hulp. Hierbij is keuzevrijheid van groot belang, zodat kan worden gekozen voor een instelling die past bij de levensbeschouwing.
- Mensen met een beperking moet de mogelijkheid geboden worden zo lang mogelijk zelfstandig thuis te wonen; daarbij dient wel gewaakt te worden voor sociaal isolement en eenzaamheid.
- Wij staan open voor innovaties op het gebied van wonen en zorg, zoals kangoeroewoningen of mantelzorg-woningen.
- Een ruimhartig beleid voor mensen met een beperking en mantelzorgers vinden wij belangrijk.

- Het vouchersysteem om extra hulp in te kopen voor zorgvrager en mantelzorger wordt gewaardeerd, en dit willen we blijvend mogelijk maken.
- Het gezinsloket moet goede informatie, advies en ondersteuning verlenen (zowel digitaal, telefonisch als persoonlijk).
- Ervaringsdeskundigheid uit de samenleving moet benut worden door inwonerparticipatie, WMO-adviesraad en klanttevredenheidsonderzoeken.

Schuldhelpverlening en ondersteuning

Door inwoners goede voorlichting, training en onderwijs te geven, willen we dat iedereen verantwoord en in eigen kracht, financieel zelfredzaam kan zijn. Als inwoners buiten hun toedoen tijdelijk onvoldoende financiële draagkracht hebben, behoort kwijtschelding van verschuldigde belasting(en) en heffingen in individuele gevallen tot de mogelijkheden. Dit beleid is belangrijk in de strijd tegen sociaal isolement en armoede.

Wij willen hierbij de ruimte die in de landelijke regelgeving aanwezig is, maximaal inzetten. De gemeente moet zich inspannen om het kwijtscheldingsbeleid bekend te maken bij de juiste mensen. We moeten respectvol omgaan met de eigen keuzes van de inwoners. In de gemeente West Betuwe kunnen intermediairs gezinnen helpen door bijvoorbeeld muziek of zwemles te laten betalen door de gemeente. Dit kan zonder papieren rompslomp.

Werk, maar ook inkomen

Werken is waardevol. Niet alleen voor het inkomen, maar ook voor contacten. Niet alleen betaald werk is waardevol. Voor de SGP is

betaald en onbetaald werk gelijkwaardig. Zorg, ondersteuning en vrijwilligerswerk moeten als even nuttige maatschappelijke bijdragen worden gestimuleerd en gewaardeerd.

Om te komen tot werk, moeten er niet allerlei regelingen ingevoerd worden. Wel is iedereen zelf verantwoordelijk voor zijn of haar inkomen. Wie niet tot werken in staat is, verdient echter ondersteuning van de overheid, die zorgt voor haar burgers.

De SGP heeft een groot hart voor mensen die door omstandigheden niet kunnen werken. Mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt (langdurig werklozen, gehandicapten, bijstandsgerechtigden) worden door de gemeente actief geholpen. Daarbij werkt de gemeente nauw samen met werkgevers in de gemeente en regio en met de sociale werkplaatsen. Als werken onmogelijk is of als er geen werk te vinden is, moet de gemeente in een inkomen voorzien. Een uitkering is dus een vangnet, geen hangmat.

Inwoners die van een sociaal minimum moeten rondkomen, hebben het zwaar. Zij kunnen bij de SGP rekenen op een ruimhartig minimabeleid. De SGP wil alle wettelijke mogelijkheden maximaal benutten. Aan de andere kant moeten inwoners niet door allerlei regelingen 'gevangen worden gehouden' in een uitkering omdat werken financieel minder aantrekkelijk is dan een uitkering.

Concreet:

- Er moet een integrale samenwerking zijn tussen de gemeentelijke sociale dienst en het UWV (Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen) om werkzoekenden aan een geschikte baan te helpen.
- Een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt moet blijvend worden gestimuleerd en ondersteund. Dit kan onder meer door ondernemers en onderwijsinstellingen te laten samenwerken en door leerlingen actief kennis te laten maken met het regionale bedrijfsleven.
- Inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt moeten in samenwerking met het bedrijfsleven, Werkzaak Rivierenland en/of het (speciaal) onderwijs actief naar leerwerkplaatsen, werkervaringsplaatsen of een dagbesteding worden begeleid.
- Onbetaald werk, zoals vrijwilligerswerk en mantelzorg, verdient grote waardering.
- Alleenstaanden met jonge kinderen moeten worden vrijgesteld van de sollicitatieplicht.
- Werken moet lonen. Armoedeval moet worden voorkomen door werken financieel aantrekkelijker te laten zijn dan een uitkering.
- Van inwoners die een uitkering ontvangen, mag een 'tegenprestatie' worden verwacht. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van vrijwilligerswerk.
- West Betuwe moet een ruimhartig minimabeleid hebben.
- Maatschappelijke organisaties die actief zijn op het gebied van armoedebestrijding en eenzaamheid, verdienen ondersteuning.

Jeugdzorg

De jeugd heeft de toekomst. Jongeren moeten gezond en veilig opgroeien tot burgers. Ze moeten vanuit een gezond verantwoordelijkheidsbesef volop meedoen in de samenleving. Daarom wil de SGP investeren in de jeugd. Er moeten goede voorzieningen en netwerken worden geboden. De SGP stelt het gezin als 'de hoeksteen van de samenleving' centraal.

Het is van belang dat er ruimte is voor identiteitsgebonden jeugdzorg. De gemeente houdt hier rekening mee in beleid en aanbesteding; dit zal regionaal geregeld moeten worden. Als een kind een hulpverlener tegenkomt of bij een gastgezin moet wonen, is het van groot belang dat dit in een vertrouwde omgeving kan. Kinderen moeten als kinderen worden gezien, benaderd en behandeld.

Concreet:

- Zorgvoorzieningen moeten zo dicht mogelijk bij de gezinnen worden gerealiseerd.
- Een laagdrempelig en toegankelijk Centrum voor Jeugd en Gezin is een belangrijke voorwaarde voor een effectieve jeugdzorg. Dit moet actief deelnemen in sociale wijkteams, zodat het Centrum voor Jeugd en Gezin dicht bij de mensen komt en signalen vroegtijdig oppikt.
- Er moet meer aandacht komen voor de samenhangende hulp voor gezinnen: één gezin, één plan, één regisseur; ook als een van de kinderen (gedeeltelijk) niet meer thuis kan wonen.

- Kinderen met leer- en ontwikkelingsachterstanden moeten intensief begeleid worden door voor- en vroegschoolse educatie.
- De gemeente biedt altijd ruimte in haar aanbestedingsbeleid (o.a. huishoudelijke hulp, jeugdzorg) aan partijen die identiteitsgebonden zorg bieden.
- Alles in het werk stellen zodat jongeren bij voorkeur alleen met een diploma het onderwijs verlaten, zodat ze een goede startkwalificatie hebben.
- Jeugd- en jongerenwerk moet worden ondersteund. Maatschappelijke organisaties en kerken moeten de ruimte krijgen om dit op hun eigen manier in te vullen.
- Zorgvragers in de jeugdzorg moeten keuzevrijheid hebben. Daardoor wordt rekening gehouden met de levensovertuiging van ouders en jongeren.
- De kwaliteit van zorg moet een goede prijs-kwaliteit verhouding hebben.
- We werken aan een verdere uitrol van het steungezin.

Hulp aan onbedoeld zwangere vrouwen

De SGP vindt het heel belangrijk dat iedere ongewenst zwangere vrouw een beroep kan doen op deskundige begeleiding en ondersteuning. Onze gemeente kan daarbij een belangrijke rol spelen.

Concreet:

- Voorrang geven aan woonruimte (art. 12 Huisvestingswet) voor zwangere vrouwen als het vinden van woonruimte niet lukt binnen familiekring of het sociale netwerk.
- Vrouwen die ongewenst zwanger zijn moeten ondersteund worden, zodat abortus voorkomen kan worden.
- Voor zwangere vrouwen die een bijstandsuitkering kunnen aanvragen, is de periode tussen aanvraag en toekenning vaak te lang. Het kan namelijk wel 8 tot 12 weken duren voordat zij de uitkering ontvangen, terwijl deze vrouwen tijdens hun zwangerschap juist heel veel extra uitgaven hebben. De SGP vindt het daarom wenselijk dat onze gemeente indien nodig een voorschot verstrekt voor noodzakelijke kosten, zodat zwangere vrouwen zich niet in de schulden hoeven te steken.

Vluchtelingen en statushouders

De opvang van statushouders is een gemeentelijke taak. West Betuwe moet deze verantwoordelijkheid, in lijn van het landelijk beleid, nemen. De opvang van asielzoekers dient vooral in de regio van herkomst plaats te vinden. Dat brengt rust in de wereld. Wanneer asielzoekers, op basis van landelijke regelgeving, een verblijfsstatus krijgen, moet de gemeente zorgdragen voor een verdeling die past bij het sociale-woningaanbod in onze gemeente. Een grootschalige opvang van asielzoekers past niet in onze gemeente.

9. Volksgezondheid, milieu en energie

Rentmeesterschap is een kernwaarde voor de SGP. Rentmeesterschap gaat, in tegenstelling tot het duurzaamheidsideaal, uit van de Bijbelse opdracht om de aarde te bebouwen en te bewaren. Uit respect voor het leven dat God in de schepping heeft gelegd, gaat de mens voorzichtig om met de natuur. De mens is beheerder in plaats van bezitter en weet dat de natuur niet van hemzelf is. Een samenleving waarbij kinderen en kleinkinderen niet worden belast met de negatieve effecten van de handelswijze van onze generatie, vinden wij belangrijk.

Concreet:

- Wateroverlast wordt bestreden door o.a. meer lokale waterberging en op een logisch moment afkoppelen van hemelwaterafvoer van het rioolsysteem.
- Er moeten draaiboeken zijn voor lange perioden van hitte en droogte. Meer groen in de bebouwde omgeving moet worden bevorderd.
- De luchtkwaliteit, ook fijnstof willen we tegengaan, moet worden verbeterd door ander andere het openbaar vervoer te stimuleren.
- Geen belemmering in de natuurlijke ontwikkeling en innovatie van agrarische bedrijven.
- Het verduurzamen van stallen, kassen en teelten (bijvoorbeeld mestvergisting op bedrijfsniveau) stimuleren.
- Tegenover natuur inclusieve landbouw staan we positief, dit is landbouw waar zorg voor natuur en omgeving een onderdeel uitmaakt van de bedrijfsvoering

Milieu en afval

Inwoners en bedrijven produceren enorm veel afval. Daarvan moeten we ons goed bewust zijn. Scheiden van afval is belangrijk. Hierdoor ontstaat een lagere druk op het milieu.

Concreet:

- Bij afvalinzameling moet het milieurendement worden verbeterd. Daarom moeten afvalstromen tegen aanvaardbare kosten voor de inwoner optimaal worden gescheiden. Het serviceniveau moet minimaal gelijk blijven.
- Afvalscheiding is al gestimuleerd door invoering van diftar (betaling per aanbidding). Wel dient het variabele tarief voor de aanbidding van containers of de inworp in een ondergrondse container op een aanvaardbaar niveau gehouden te worden, omdat er anders ongewenste neveneffecten kunnen ontstaan (ontwijkgedrag). Ook is het belangrijk om oplossingen voor specifieke doelgroepen te continueren, denk aan inwoners die veel incontinentiemateriaal en/of medisch afval hebben.
- Wij vinden dat het milieurendement op afvalinzameling moet worden verhoogd. Dit kan via gemeentelijk afvalbeleid nader worden vormgegeven (gescheiden inzameling van onder andere de deelfracties papier, glas, plastic en textiel). Het systeem waar verenigingen een bijdrage leveren aan het gescheiden ophalen van afval, willen we graag continueren. Dit zorgt voor bewustzijn, samenbinding en een financiële impuls bij verenigingen.

Duurzame energievoorziening

De vraag naar energie stijgt. De SGP wil dat wij als gemeente een actieve bijdrage leveren aan energiebesparingen. Ook willen we rendabele, duurzame energiebronnen inzetten.

Concreet:

- Zorgen voor een integrale aanpak van duurzaamheid door middel van landelijk en lokaal klimaatbeleid.
- Gemeente West Betuwe moet zelf het goede voorbeeld geven met duurzame gemeentelijke gebouwen en scholen en door middel van andere initiatieven.
- Inwoners moeten worden betrokken door middel van stimuleringsregelingen voor energiebesparing in de bestaande woning.
- Het bedrijfsleven moet worden gestimuleerd om duurzamer te worden.
- Investing in duurzame energiebronnen is nodig. Ook moet de ruimtelijke omgeving duurzaam worden ingericht.
- Er moeten mogelijkheden voor alternatieve energievoorziening komen.
- Energiecorporaties van inwoners moeten worden ondersteund.
- Er moeten geen zonneparken komen op landbouwgrond, de daken kunnen nog veel beter worden benut.
- West Betuwe heeft een fors aantal windmolens op haar grondgebied. De SGP staat uitsluitend open voor een toevoeging van enkele molens aansluitend aan het bestaande windmolenpark, dus verder nergens in onze gemeente.

- Innovaties binnen energieopwekking worden gestimuleerd, denk aan waterkracht en thermische energie/aardwarmte.
- Op het ontwikkelen van kernenergie rust geen taboe. Nieuwe technieken en innovaties kunnen op lokale schaal veilige en duurzame oplossingen bieden.

Volksgezondheid

De SGP vindt dat onze gemeente een taak heeft om de volksgezondheid te stimuleren. De gemeente kan veel voor haar inwoners betekenen door in volksgezondheid en welzijn te investeren.

Concreet:

- JOGG: dit staat voor Jongeren op Gezond Gewicht. Het is een lokale aanpak voor een gezonde omgeving en gezonde jeugd. Het streven is dat iedereen zich inzet om gezond eten en bewegen voor kinderen en jongeren gemakkelijk en aantrekkelijk te maken.
- Een gemeentelijk gezondheidsplan met concrete doelstellingen voor bewegen en voor het stimuleren van een gezonde levensstijl, specifiek voor ouderen.
- Het geven van voorlichting op scholen rondom de onderwerpen *bewegen*, *gezonde voeding* en *de gevaren van verslaving*.
- Investeren in natuurspeelplaatsen en trimbanen geven de mogelijkheid aan eenieder om kosteloos te bewegen.

Groen

Het groen - bomen, struiken, parken en perken - bevordert de leefbaarheid in de gemeente. Het gericht inzetten van beplanting maakt het mogelijk om energie te besparen, de geluidsoverlast te beperken en de luchtkwaliteit te verbeteren. De SGP vindt een goed kwaliteitsniveau belangrijk, ook omdat groen sterk beeldbepalend is. Bij de inrichting van de ruimte is het belangrijk onoverzichtelijke plaatsen te vermijden.

De SGP zet in op de CROW norm B, behalve op begraafplaatsen en herdenkingsplaatsen, daar willen we naar norm A. Wij willen lokale ondernemers hiervoor inzetten! Jaarlijks wordt overwogen of een gebiedsgerichte kwaliteitsinjectie mogelijk is. Goed onderhouden groen met voldoende bomen en struiken is van belang voor de kwaliteit van de leefomgeving: visueel, geluid en fijnstof, dieren en planten.

Herstel en behoud van gebiedseigen groenelementen zoals hoogstamfruit (ook langs de dijken), populierenhagen, doornhagen, notenbomen, knotwilgen en eendenkooien in het buitengebied moet worden gestimuleerd. Inheemse soorten en soorten die een goede bijdrage leveren aan de biodiversiteit hebben de voorkeur.

Ook goed onderhoud en toegankelijkheid van de begraafplaatsen zijn voor de SGP heel belangrijk. De kosten hiervan hoeven niet kostendekkend te zijn.

Concreet:

- Inventariseren en beschermen van beeldbepalend groen.
- Er moet aandacht zijn voor de veiligheidsbeleving van inwoners bij de inrichting van groenstroken.
- Het stimuleren van technisch groen bij bedrijventerreinen en langs doorgaande wegen.
- Het stimuleren van biodiversiteit door aanleg en onderhoud van groenstructuren die dit bevorderen.
- Zorgen dat maaibeleid de biodiversiteit in de berm bevordert.

Verrekenen op beeld via RAW-werkcategorie 50

Verharding	open verharding-elementverharding-onkruid			
A*	A	B	C	D
				
Er is geen onkruid.	Er is weinig onkruid.	Er is in beperkte mate onkruid.	Er is redelijk veel onkruid.	Er is veel onkruid.
aantal stuks onkruid hoger dan 20 cm 0 stuks per 100 m ²	aantal stuks onkruid hoger dan 20 cm ≤ 10 stuks per 100 m ²	aantal stuks onkruid hoger dan 20 cm ≤ 20 stuks per 100 m ²	aantal stuks onkruid hoger dan 20 cm ≤ 30 stuks per 100 m ²	aantal stuks onkruid hoger dan 20 cm > 30 stuks per 100 m ²
bedekking 0%	bedekking ≤ 2%	bedekking ≤ 4%	bedekking ≤ 8%	bedekking > 8%

Begraafplaatsen

De SGP ziet begraven als de Bijbelse norm. De keuze voor wel of niet begraven mag niet afhankelijk zijn van een financiële afweging; de SGP zal zich blijven inzetten voor een betaalbaar tarief voor begraven. De SGP vindt dat het beheerplan begraafplaatsen geen kostenneutraal beheerplan hoeft te zijn. Het mag van ons geld kosten. Door creatief en realistisch om te gaan met onderhoudsbudgetten kunnen kosten worden gereduceerd. De begraafplaatsen moeten heel toegankelijk zijn, dus ook voor rolstoelgebruikers. Zowel het groen als de paden moeten er netjes uitzien.

Water

Water wordt een steeds belangrijker onderwerp van gemeentelijk beleid. Watersystemen en problemen van wateroverlast of verdroging houden doorgaans niet op bij een gemeentegrens. Daarom is blijvend regionaal en landelijk afstemming nodig. Gebiedseigen wateropgave in het buitengebied dient zoveel mogelijk in het watersysteem van het waterschap te worden opgevangen, en er moeten voldoende duurzame maatregelen in het stedelijk gebied worden opgezet. Wij geven daarbij de voorkeur aan voldoende oppervlaktewater als bergingsgebied.

Concreet:

- Het zuiver houden van grond- en oppervlaktewater.
- De gemeentelijke riolering moet op een goed niveau beheert worden.
- Opperen van land- en tuinbouwgrond alleen indien er geen andere opties zijn.

- Het in stand houden van de culturele eigenheid van het landschap.
- Bij het bouwen op lage plaatsen of bij rivieren rekening houden met de ruimte die water in beslag kan nemen.
- Het realiseren van waterberging door wadi's en voldoende voorraad door oppervlaktewater in of bij bebouwing.
- Stimuleren van groene tuinen.

Geluid en uitstoot fijnstof

Terugbrengen van geluidsbelasting en reduceren van fijnstof moet voortdurend bij planvorming en ontwikkeling van de infrastructuur en bedrijventerreinen worden meegenomen. De SGP wil dat lokale knelpunten van geluid en fijnstof worden geïnventariseerd en een plan van aanpak wordt opgesteld. Dit geldt voor geluid in de kernen Meteren en Waardenburg. De kern Geldermalsen is niet geschikt voor doorgaand autoverkeer.

Concreet:

- De A2 en spoorlijn Waardenburg moeten beter ingepast worden met het oog op geluid en fijnstof.
- Het ontlasten van de kern Geldermalsen.
- Een effectieve aanpak ontwikkelen met betrekking tot de geluids- en emissieoverlast afkomstig van verkeer bij bedrijventerrein De Oven in Asperen.
- Stil asfalt kan een belangrijke bijdrage leveren tegen geluidsoverlast.

10. Ruimtelijke ordening en wonen

Het Bijbelse rentmeesterschap geeft richting aan het SGP-beleid voor ruimtelijke ordening, klimaat en milieu. De openbare ruimte moet verantwoord worden ingericht. De SGP staat voor een type woningaanbod waarbij bepalend is wat voor dorp of kern we willen zijn en blijven. Het woningaanbod moet aansluiten bij de wensen van onze huidige inwoners.

Omgevingswet

De omgevingswet gaat in deze bestuurlijke periode zijn vorm krijgen, dit gaat een grote impact op vrijwel alle wet-en regelgeving van de omgeving geven. In de omgevingsvisie met de omgevingsplannen moet de volkshuisvesting, werkgelegenheid, economie, natuur en recreatie afgewogen in beeld worden gebracht. De omgevingswet biedt perspectief; de SGP zal actief meewerken voor het optimale resultaat voor onze inwoners en bedrijven.

Concreet:

- We willen een groene en leefbare gemeente zijn, die tegelijk zuinig is op de omgeving
- Klimaatadaptatie moet verwerkt worden in de bouwplannen.
- Het realistisch benaderen van biodiversiteit.
- We willen veel groen realiseren maar wel praktisch ingericht.
- Het mogelijk maken van maatwerkbestemmingen in de omgevingsplannen.

- Bouwvergunningen worden aan de voorkant van de aanvraag door de gemeente zelf opgepakt.
- Bij bouwen moet er meer vrijheid in woonvolume en woonoppervlakten mogelijk zijn.
- Vergunningsaanvragen moeten snel afgehandeld worden.

Welstandsbeleid

Het welstandsbeleid is geharmoniseerd tussen de drie fusiegemeenten en dit beleidsdocument zal in de omgevingsvisie een belangrijk instrument zijn voor hoe en waar we ontwikkelingen willen. Het welstandsbeleid schrijft voor waaraan bouwactiviteiten c.q. reclame-uitingen getoetst worden en is mede bepalend voor de beleving van de openbare ruimte/gemeente. De SGP vindt dat ruimtelijke ontwikkelingen moeten passen bij de historische en culturele waarden (identiteit) van de woon- en leefomgeving.

Concreet:

- Er moet bij bouwactiviteiten rekening gehouden worden met de identiteit en uitstraling van de woon- en leefomgeving.
- De proef *welstandsvrij bouwen* in Haaften moet geëvalueerd worden, naar aanleiding hiervan kan ons beleid erop aangepast worden.

Woningbouw en leefmilieu

Een aantrekkelijke gemeente kenmerkt zich door variatie in woon- en leefmilieus. Er moeten verschillende woningen zijn: sociale (huur), middelduur en duur door elkaar. De SGP vindt evenwicht in het woningaanbod belangrijk. Mede door verschillende bouwstijlen krijgt een gemeente karakter. Het is mogelijk om in een omgevingsvisie of in omgevingsplannen en grondexploitaties hierin sturend op te treden. Bij woningbouw zal de SGP ruimte vragen voor woningbouwlocaties aansluitend aan bestaande bebouwing of/ en transformatie van oude bedrijventerreinen. Waar kantoor en winkelruimte aan de rand van het centrum omgezet kan worden

Concreet:

- De bouw van voldoende starterswoningen stimuleren.
- Het voorzien in een ruim aanbod van seniorenwoningen om de doorstroom te bevorderen.
- Het bouwen van levensloopbestendige woningen en ook meergeneratiewoningen.
- Woningbouw in alle dorpen stimuleren om de leefbaarheid te bevorderen.
- Pré-mantelzorg en mantelzorgwoningen willen we mogelijk maken omdat dit een mooie woonvorm is om in gezinsverband zorg te verlenen.
- Bij de ontwikkeling van uitbreidingslocaties nagaan hoe duurzaamheid bereikt kan worden.
- We stimuleren, zodra dat dit juridisch kan, dat inwoners van onze eigen gemeente voorrang krijgen bij het kopen van een woning in West Betuwe.
- Het op kleine schaal realiseren van *tiny houses* willen we mogelijk maken.

naar bijvoorbeeld seniorenwoningen heeft dit een voorkeur van de SGP.

Monumentenbeleid en archeologie

Nederland heeft een rijke geschiedenis. Deze geschiedenis komt tot uiting in de aanwezigheid van oude gebouwen in diverse bouwstijlen, archeologische vondsten en cultuurlandschap. Beeldbepalende bouwwerken, monumenten en de inrichting van het (cultuur) landschap geven karakter aan een gemeente en het landelijk gebied. De SGP vindt het belangrijk dat geschiedenis aandacht krijgt (educatie) en wil de cultuurhistorische waarden bewaren voor de toekomst.

Concreet:

- Een integrale beschrijving van erfgoed (religieus erfgoed, beeldbepalende gebouwen, (natuur)monumenten, bodemschatten en (cultuur)landschappen).
- Voor monumentale bouwwerken en bodemschatten moet er een subsidieregeling zijn.
- We streven naar een goede balans tussen behoud van archeologische waarden en economische belangen (bijvoorbeeld diep ploegen niet verbieden zonder gegronde vermoeden van archeologische waarden).
- Het inventariseren van de mogelijkheden om monumentwaarden van het interieur te beschermen (in relatie tot subsidiemogelijkheden en blijvende bruikbaarheid).
- Evenwicht vinden tussen behoud van het monumentale karakter en hedendaagse eisen, en tussen duurzaamheid en woongenot.

Agrarische sector

De agrarische sector ondergaat zoals vele sectoren een enorme transitie. De Green Deal heeft ingrijpende gevolgen voor agrariërs en voor de voedselvoorziening. Dit heeft te maken met Europese regelgeving en een vrije markt. De beleidsregels worden gemaakt door mensen die ver van de praktijk afstaan, dit zorgt ervoor dat de SGP zich zorgen maakt richting de toekomst.

Anderzijds zien we een ontwikkeling met de vraag van de consument naar local voor local. Hier speelt de sector op in en dit wil de SGP graag mogelijk maken.

Dit alles heeft ook tot gevolg dat agrariërs stoppen of naar functieverbreiding zoeken. De SGP vindt dat er mogelijkheden moeten zijn om binnen de agrarische sector andere taken toe te voegen die een relatie hebben met het bedrijf.

Deze functies mogen de professionele agrarische bedrijven niet hinderen in hun bedrijfsvoering. Verpaupering van het platteland moet voorkomen worden. De agrarische sector is van fundamenteel belang voor onze gemeente West Betuwe.

De fruitteelt heeft een zeer positieve impact voor wat betreft de opname van CO₂ en het afgeven van O₂. Dit is een duurzame ontwikkeling in onze groene gemeente.

Concreet:

- De gemeente moet beleid hebben voor het door ontwikkelen van vrijkomende agrarische bebouwing (VAB), bijvoorbeeld openstaan voor nieuwe ontwikkelingen op voormalige agrarische percelen, zodat financiële mogelijkheden ontstaan om verpaupering tegen te gaan.
- Agrarische ondernemers zijn de primaire dragers van het buitengebied. Alternatieve bestemmingen in het buitengebied moeten geen spanning opleveren met de agrarische basiswaarde van het gebied.
- Het stimuleren en faciliteren van agrariërs als zij de instandhouding van het (open) landschap op zich nemen, bijvoorbeeld door het realiseren van zorgboerderijen of natuur- en landschapsbeheer.
- Teeltondersteunende voorzieningen (zoals bijvoorbeeld overkappingen en hagelnetten) zullen door de hoge kwaliteitseisen en het wegvallen van middelen steeds meer een plaats krijgen in de fruitteelt.
- Het plaatsen van zonnepanelen op teeltvoorzieningen willen we mogelijk maken.
- Arbeidsmigranten worden bij voorkeur op de werklocatie gehuisvest.
- Waar arbeidsmigranten gehuisvest worden, moet altijd een verantwoordelijk aanspreekpunt zijn.

Beheer van openbare ruimte

Het is belangrijk om de leefomgeving op een goed kwaliteitsniveau te houden. Onder het beheer van openbare ruimte vallen water, verhardingen, openbare verlichting, groen en speelvoorzieningen. Het beheer moet, waar mogelijk, integraal gebeuren. Bij werkzaamheden en groot onderhoud aan wegen en riolering moet de openbare ruimte een kwaliteitsimpuls krijgen. Bomen, struiken en plantsoenen bevorderen de leefbaarheid in de gemeente. Daarom verdient groen extra aandacht in woonwijken waar veel verharding gerealiseerd wordt.

Concreet:

- Het onderhoud van de openbare ruimte willen we zo effectief en efficiënt mogelijk uitvoeren. Als inwoners hierbij betrokken willen zijn moet dit gestimuleerd worden.
- Water moet zuiver blijven, overlast moet op een goede manier worden voorkomen.
- De geborgde zetels binnen het waterschap moeten in stand blijven.
- Openbare verlichting moet in de gehele gemeente duurzaam zijn.
- Er moet minder lichtvervuiling zijn. 'Hotspots' op bedrijventerreinen moeten worden aangepakt.
- Waardevolle natuur, zoals bos, moet behouden blijven.

SGP

SGP

SGP

SGP

SGP

SGP